

Antwerpen, Brabant-Hageland, Brugge-Oostkust, De Nieuwe Gazet, De Ring-Brussel, Denderstreek, Gent-Eeklo-Deinze, Gent-Wetteren-Lochristi, Kempen, Kortrijk-Waregem-Ieper, Leuven-Brabant, Limburg, Mechelen-Lier, Oostende-Westkust, Pajottenland, Roeselare-Tielt-Izegem, Vlaamse Ardennen, Waasland

«Stop met ondernemers te stigmatiseren»

Vlaanderen blijft slecht scoreN WAT AANTAL STARTERS BETREFT

BRUSSEL - Tientallen onderzoeken zijn er al naar verricht, maar de conclusies zijn steevast dezelfde: de Belgen zijn geen ondernemend volk. Amper 3% van de Belgen start een eigen zaak op. En dat terwijl de overheden tal van fiscale stimuli en financiële maatregelen in het leven hebben geroepen om het ondernemerschap te bevorderen. Johan Lambrecht, directeur van het Studiecentrum voor Ondernemerschap van EHSAL-KU Brussel, is niet verbaasd. «Zolang men niets doet aan de verbetering van het sociaal statuut van de zelfstandigen, zal het aantal nieuwe ondernemingen niet structureel toenemen.»

Frank Dereymaeker

Kan België ooit een land van starters worden?

Johan Lambrecht: «De laatste jaren heeft de overheid de ondersteunende maatregelen (leningen, subsidies, ondernemingsloket...) vooral geconcentreerd langs de instroomkant. Maar zolang we geen aandacht hebben voor de uitstroomkant, zullen we nooit meer nieuwe ondernemers krijgen. Wat bedoel ik daarmee? De overheid moet het stopzetten van bedrijven vergemakkelijken en niet langer stigmatiseren. Want meer stopzettingen leiden automatisch tot meer nieuwe ondernemingen. Bedrijven die worden stopgezet maken immers plaats vrij voor nieuwe ondernemingen. In België redeneert men echter: we hebben minder nieuwe ondernemingen, maar óók minder stopzettingen. Maar daardoor is de bedrijfsdynamiek, de zuivering van de economie, te zwak. De economie is een draaideur, waar mensen vlot moeten kunnen instappen, maar ook vlot moeten kunnen uitstappen. Ik stel vast dat het beleid blind blijft voor die kruisbestuiving.»

Aan welke maatregelen denkt u concreet?

Lambrecht: «Ik denk dan onder meer aan een grondige verbetering van het sociaal statuut van de zelfstandige. Daar zijn al lovenswaardige initiatieven genomen, zoals het optrekken van het pensioen van de zelfstandigen en de poging om de kinderbijslag gelijk te trekken tussen zelfstandigen en niet-zelfstandigen. Maar voor iemand die met zijn bedrijf stopt, is er bijvoorbeeld geen degelijk vervangingsinkomen voorzien. Onderzoek heeft uitgewezen dat één op vier van de bestaande zelfstandigen zijn zaak zou stopzetten als er een degelijk vervangingsinkomen zou zijn. Een tweede belangrijke maatregel is een overheidsorgaan voorzien waar ondernemers terecht kunnen als zij willen stoppen. Ondernemers in moeilijkheden kunnen vaak niet stoppen omdat zij geen inkomen hebben om op terug te vallen, maar ook een gebrek ervaren aan een instantie die hen bij een stopzetting kan begeleiden.»

Kampt het ondernemerschap ook niet met een slecht imago?

Lambrecht: «Dat is de laatste jaren verbeterd. Ondernemers hebben een vrij goed imago, maar vaak heerst nog wel de opvatting dat ondernemers vermogende mensen zijn die in het zwart werken. Er zijn dus nog veel misvattingen, waardoor men

blind blijft voor de ondernemers in moeilijkheden.»

U reageerde onlangs erg scherp op het feit dat de koning 'ondernemers' een adellijke titel gaf, terwijl het in realiteit om managers ging.

Lambrecht: «Managers worden ten onrechte voorgesteld als ondernemers. Onlangs benoemde de koning vijf topmanagers tot baron, maar geen enkele was ondernemer. Ik zeg niet dat die topmanagers geen adellijke titel verdienen, maar noem hen geen ondernemers. Een ondernemer werkt met zijn eigen centen, en leidt zijn of haar bedrijf. Een manager leidt het bedrijf van iemand anders en speelt met de kniekers van iemand anders. Een ondernemer neemt risico's, een manager niet. Daarom begrijp ik ook de hoge lonen van de topmanagers niet. Die zijn niet te verantwoorden. Een ondernemer ligt 's nachts wakker, een manager slaapt goed.»

«Om een ander beeld te gebruiken: een manager kan je vergelijken met een kip. Als hij een probleem heeft, moet hij een ei afstaan. Een ondernemer is vergelijkbaar met een varken, want als hij een probleem heeft, moet hij een stuk van zijn spek afsnijden. Vandaar dat ik het schrijnend vind dat voor de ondernemers het sociaal vangnet zo beperkt is. Als dat besef er niet komt, ga je het ondernemerschap niet structureel bevorderen.»

Doodt onze uitgebreide sociale zekerheid het ondernemerschap ook niet voor een stuk?

Lambrecht: «Ja, door het feit dat de sociale zekerheid van de ondernemer veel minder ontwikkeld is, gaan mensen minder snel geneigd zijn om ondernemer te worden. Maar je moet de sociale zekerheid niet afbouwen, die piste volg ik niet. Ik pleit net voor een verdere uitbouw van de sociale zekerheid voor de zelfstandigen.»

Is het arsenaal aan fiscale stimuli wel voldoende om kandidaat-ondernemers over de streep te trekken?

Lambrecht: «Er zijn veel te veel maatregelen. Vlaanderen heeft voor de starters en de ondernemers een subsidiewegwijzer gemaakt van ruim 228 bladzijden. Stop die waanzin. Snoei eens in dat ondersteunend arsenaal, na een grondige evaluatie. Want de meeste starters kennen die ondersteunende maatregelen nauwelijks. Nu zitten wij met de situatie dat het arsenaal aan stimuli en maatregelen zo uitgebreid is dat men een instantie, zoals het Vlaams Agentschap voor Ondernemen, in het leven moet roepen om de starters wegwijs te maken in de verschillende instanties die de subsidies aanbieden.»

«Maar het overheidsbeleid is ook dubbelzinnig. Aan de ene kant heeft men tal van ondersteunende maatregelen, maar aan de andere kant werpt men drempels op die het starten van een bedrijf niet te makkelijk maken. Denk aan de vestigingswet of het distributieattest dat nodig is. Schaf die drempels af en vereenvoudig dat onderliggend arsenaal.»

Zijn subsidies voor starters wel wenselijk?

Lambrecht: «Een ondernemer zei me onlangs dat al die stimuli geen goede zaak zijn. Als beginnende ondernemer mag het niet te gemakkelijk gaan, want zo zal je de waarde van geld en een vermogen leren ontdekken en doorzettingsvermogen aankweken. We moeten opletten dat we niet de indruk beginnen te wekken dat we het leven van een starter gemakkelijker aan het maken zijn, dat alles veel gemakkelijker zal gaan. Dat zou een verkeerd signaal zijn.»

overheid moet ook het stopzetten van bedrijven vergemakkelijken **KOS**

